

O čem jsme psali v roce 2025

8.1.2026 - | Energetický regulační úřad

V lednu se stal novým předsedou ERÚ Jan Šefránek. A událostmi nabitý byl pro úřad celý rok 2025. Regulátor během něj představil klíčovou Metodiku cenové regulace pro další regulační období, čtenými novelami svých vyhlášek podpořil transformaci energetiky, důsledně se věnoval ochraně spotřebitelů a za praktiky proti nim udělil rekordní sankci. Kladl také velký důraz na zvyšování informovanosti široké i odbornější veřejnosti a uspořádal řadu webinářů na rozličná témata.

Leden

Nový předseda ERÚ: Novým předsedou ERÚ se stal Jan Šefránek. Na této pozici vystřídal Stanislava Trávníčka, který pokračuje jako člen Rady ERÚ. *„Mým záměrem je, aby byl ERÚ vnímán jako vážený, vysoce odborný a moderní státní úřad, který hájí veřejný zájem. Zároveň chci chránit zájmy všech účastníků trhu a nastavit vyvážené a spravedlivé prostředí, které umožní transformaci české energetiky,”* předeslal **Jan Šefránek**.

Kontrola obchodních podmínek dodavatelů: ERÚ provedl rozsáhlou kontrolu smluvních podmínek dodavatelů. Výsledek? Kompletní povinnou dokumentaci nemělo na webu zveřejněno 30 z 57 prověřených obchodníků. Po zásahu úřadu se situace výrazně zlepšila, desítky dodavatelů ale nereagovala ani na výzvu k nápravě. V sedmi případech pak ERÚ v obchodních podmínkách identifikoval možné nezákonné praktiky. Dodavatelům za pochybení hrozí vysoké sankce.

Webinář ke sdílení elektřiny: ERÚ uspořádal webinář na téma sdílení elektřiny. Příslušnou legislativu představil Alexandr Černý, praktické návody týkající se registrace pak Jakub Med.

Únor

Metodika na roky 2026-2030: Rada ERÚ schválila Metodiku cenové regulace pro VI. regulační období (roky 2026-2030). Ta nastavuje regulační rámec a základní pravidla pro přenos, přepravu a distribuci energie, pro činnosti operátora trhu, Elektroenergetického datového centra, povinně vykupujících obchodníků a dodavatelů poslední instance. Jejím cílem je nastavit podmínky pro umožnění transformace energetiky, zajistit spolehlivost a bezpečnost dodávek energií a minimalizovat negativní finanční dopady na odběratele.

Novinkou je tzv. motivační regulace, která zajistí efektivní směřování investic. Přiznání části výnosů regulovaných společností je totiž podmíněno plněním předem daných ukazatelů. Investované prostředky budou v budoucnu generovat rovněž úspory na straně odběratelů, například díky snižování nákladů na krytí technických ztrát v soustavách, které se také promítají do regulovaných cen energie.

Zhodnocení v oblasti ochrany spotřebitele – méně obecných dotazů, sofistikovanější problémy: Pokles obecnějších dotazů, a naopak nárůst specifických a složitějších případů způsobených často neférovými či přímo protizákonnými praktikami některých dodavatelů. Tak se dá shrnout situace na zákaznických linkách ERÚ v roce 2024. Vysoký počet 622 spotřebitelů se navíc rozhodl řešit svůj problém s dodavatelem či zprostředkovatelem formálním návrhem na spor.

„Nejzávažnější případy typicky neřešíme napříč trhem. Mají je na svědomí jednotky obchodníků, kteří často využívají zprostředkovatele na úrovni podomních prodejců,” upozornila **Markéta**

Zemanová, členka Rady ERÚ. Úřad se mj. často zabýval problémy při změnách dodavatele. Těm se snažili někteří stávající obchodníci bránit, přičemž uplatňovali jak „standardní“ smluvní pokuty, tak náhrady škody. V některých případech pak výsledná sankce překročila i stotisícovou hranici.

Chyby v žádostech o licence: V roce 2024 přijal ERÚ téměř 4 000 žádostí o licenci, ale jen pětina z nich byla podána bez chyb. *„Nadměrná administrativa pak dopadá nejen na úřad, ale především na žadatele o licenci. Ti jsou navíc často pod tlakem, protože musí plnit například harmonogramy projektů kvůli dotačním podmínkám,“* popisuje **Jakub Med, ředitel Sekce správních řízení ERÚ.**

Konec propadu spotřeby: Po dvou letech poklesů se propad spotřeby elektřiny a plynu zastavil a v roce 2024 začala spotřeba u většiny odběratelů opět růst.

Webinář k udělování licencí pro FVE: Žádost o udělení licence a její povinné náležitosti, prokazování podmínek pro udělení licence, opakující se chyby v žádostech – takový byl program dalšího webináře ERÚ. Přednášejícími byli Jakub Med a Darina Loukotová.

Březen

Rekordní pokuty za rok 2024: Za rok 2024 udělil ERÚ pokuty v souhrnné výši 14,3 milionu korun za praktiky proti spotřebitelům. Jednalo se o rekordní částku za více než dvacetiletou historii úřadu. Padla rovněž do té doby nejvyšší sankce v jediném řízení. ERÚ dodavatele přísně pokutoval zejména za nedodržení fixovaných cen a za pozdní vyúčtování. Přibýlo kontrol i vysokých pokut pro zprostředkovatele.

Svou dozorovou činnost ERÚ blíže představil na webináři. Lucie Polická se na něm věnovala problematice zajištění dodávek energií, činnosti zprostředkovatelů, popsala samotný výkon dozoru ERÚ, zmínila nejčastější podněty, které úřad dostává, poznatky z praxe i novou legislativu.

Varování před vymáháním od Virtual Energy: ERÚ vydal varování před podezřelými nabídkami na vymáhání vyúčtování či přeplatků spojenými se společností Virtual Energy. Dotyčná osoba spotřebitele navštěvovala u nich doma, a to zejména v Jihomoravském a Zlínském kraji. Za svou činnost si účtovala odměnu ve výši několika tisíc, dále údajně požadovala 30-40 % z částky vymáhaného přeplatku.

Webinář k udělování licencí pro FVE: Zájem o téma udělování licencí pro FVE byl mezi (potenciálními) žadateli velký, i proto ERÚ přidal k únorovému termínu svého webináře ještě termín březnový.

Duben

Nejvyšší pokuta za protispotřebitelské praktiky: Za pouhé čtyři měsíce roku 2025 ERÚ udělil pokuty v celkové výši 9,1 milionu korun. Padla i rekordní sankce šestimilionová, kterou úřad za protispotřebitelské praktiky uložil společnosti ELGAS Energy.

V sankčním řízení ERÚ řešil desítky případů, kdy tento dodavatel porušil smlouvy se spotřebiteli a z produktů s fixovanou cenou je protiprávně převedl na tzv. spotové produkty, v té době výrazně dražší. Zároveň vyžadoval úhradu nepřiměřeně vysokých měsíčních záloh, reklamace dodávek elektřiny a plynu vyřizoval buď pozdě, nebo je nevyřizoval vůbec, nevracel často až desetitisícové přeplatky, znemožňoval svým klientům odchod k jinému dodavateli či požadoval úhrady za dodávky energie bez platné smlouvy.

Květen

Růst spotřeby elektřiny a plynu v prvním čtvrtletí: Zatímco ještě v polovině roku 2024 spotřeba elektřiny i plynu klesala, první čtvrtletí roku 2025 potvrdilo obrací se trend. Čistá spotřeba elektřiny se meziročně zvýšila o 2,7 %, plynu dokonce Češi spotřebovali o 14,2 % více. Zvýšila se i výroba elektřiny a vzrostl také její export.

Spotřebu lze stanovit i odhadem distributora: Na jaře ERÚ zaznamenal zvýšené množství dotazů na stanovení spotřeby odhadem distributora. Spotřebitelé se podívovali nad tím, jak mohla být určena spotřeba energie, aniž by kdokoliv viděl jejich elektroměr nebo plynoměr. Tuto metodu přitom pro účely vyúčtování skutečně lze využít, pokud si zákazník neudělá samoodečet, nebo hodnoty z měřicího zařízení neodečte distributor. Hodnoty vycházejí z tzv. typových diagramů dodávek (TDD), tedy modelů spotřeby dle různých typů odběratelů.

Jak platíme za teplo: Protože platby za teplo jsou oproti elektřině či plynu specifické, připravil ERÚ na toto téma vysvětlení. Zásadní je, že odběratelem ze soustav zásobování standardně není přímo obyvatel bytu, ale vlastník domu, tedy typicky SBD (stavební bytové družstvo), nebo SVJ (společenství vlastníků jednotek). Tyto subjekty dostávají celkové vyúčtování a následně vystavují majitelům jednotlivých bytů rozúčtování nákladů a vyúčtování záloh. Ceny tepla jsou regulované formou tzv. věcného usměrnění, tedy pravidel, podle nichž cenu kalkuluje sám dodavatel. Podmínky stanoví cenový výměr ERÚ.

Červen

Někteří dodavatelé spotřebitelům brání odstoupit od smlouvy: ERÚ upozornil na praktiku, která se začala projevovat v obchodních podmínkách a někdy i v jednání určitých dodavatelů. Ti svým zákazníkům upírali možnost v zákonné lhůtě odstoupit od smlouvy, a to tehdy, když spotřebitelé zvažovali odchod k jinému obchodníkovi.

„Pokud spotřebitel smlouvu na dodávku energie uzavře distančním způsobem, typicky on-line, nebo mimo obchodní prostory, má obecně možnost od ní po jejím podpisu odstoupit. Konkrétně ve čtrnáctidenní lhůtě. Některí obchodníci ale do smluv přidávají ujednání, že v případě, že mezitím došlo k zahájení dodávky elektřiny nebo plynu zákazníkovi, pak toto právo zaniká. S tím zásadně nesouhlasíme a domníváme se, že tím obcházejí občanský zákoník. Na tyto praktiky se zaměříme při našich kontrolách, dodavatelům za ně hrozí sankce,“ shrnula **Markéta Zemanová, členka Rady ERÚ**.

Odpovědnost za odchylku i pro výrobní s nulovým rezervovaným výkonem: ERÚ upozornil, že od 01.08.2025 je neoprávněnou dodávkou elektřiny do elektrizační soustavy dodávka bez smlouvy o zúčtování odchylek nebo bez přenesení odpovědnosti za odchylku na jiný subjekt zúčtování. Povinnost sjednat si odpovědnost za odchylku se týká i zákazníků, kteří ve svých odběrných místech provozují výrobu elektřiny s nulovým rezervovaným výkonem. Změna primárně vychází z energetického zákona.

Webináře k udělování licencí pro FVE: Třetím termínem pokračoval webinář na téma licencí pro FVE.

Červenec

Energošmejdi útočí i na obce: Nepoctiví zprostředkovatelé se začali zaměřovat nejen na domácnosti, ale i na obce a firmy. Účtují si například paušální poplatky za soustavnou (ne)činnost. *„U obcí nebo*

podnikatelů je přitom problém, že nemohou zprostředkovatelské smlouvy ukončit stejně jednoduše, jako je tomu u spotřebitelů,” upozorňuje **Martin Bortlík, ředitel sekce kontroly ERÚ.**

Obecně je pro energošmejdy typické, že přicházejí bez předchozího ohlášení, nabízejí výraznou slevu na platbách za elektřinu či plyn, smlouvy a další dokumenty chtějí podepsat rovnou na místě, často veškeré podepsané dokumenty odnášejí. Jejich ústní sliby se mnohdy diametrálně liší od toho, co ve skutečnosti s klienty podepíší.

Reakce ERÚ na rozsáhlý výpadek elektřiny: 4. července postihl velkou část území ČR výpadek dodávek elektřiny. ERÚ se celou událostí zabývá od jejího počátku, jeho předseda Jan Šefrānek navíc inicioval vytvoření národní pracovní skupiny, která se pod vedením ERÚ zabývá vyhodnocením události v širším kontextu. Účastní se jí zástupci Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva financí, provozovatelů přenosové soustavy a regionálních distribučních soustav, klíčových výrobců elektřiny a operátora trhu.

Dle platné evropské legislativy se vyšetřováním výpadku zabývá, především v technické rovině, mezinárodní expertní panel ENTSO-E. Jedná se o organizaci, která sdružuje evropské provozovatele přenosových soustav elektrické energie a prošetřuje obdobné události na celém kontinentu.

Webinář AKU-BAT za účasti ERÚ poskytl zásadní informace a praktická doporučení k udělování licencí na ukládání elektřiny. Kromě samotných novinek v legislativě byly představeny časté chyby při podání žádosti o licenci, které její vydání mohou prodloužit.

Srpen

Nová práva spotřebitelů: ERÚ zpracoval souhrn legislativních novinek, které přinesla novela energetického zákona (lex OZE III), a jež posílily práva spotřebitelů v energetice. Zákon nově omezil výši pokut za předčasné ukončení smlouvy, dal spotřebitelům právo na poskytnutí obsahu smlouvy po celou dobu trvání závazku nebo možnost účtovat dodavateli penále, pokud nezašle včas vyúčtování.

„Novela energetického zákona přináší přímé posílení spotřebitelských práv. Rozšiřuje také kompetence ERÚ v oblasti monitoringu maloobchodního trhu. Naším cílem je zvýšení transparentnosti nabídek, posílení konkurence a zlepšení dostupnosti informací. Díky tomu budou spotřebitelé platit za energie méně,” doplnil **Jan Šefrānek, předseda ERÚ.**

Spotřeba rostla také v prvním pololetí: V prvním pololetí roku 2025 Češi spotřebovali více energie než před rokem. Spotřeba elektřiny meziročně vzrostla o 2,6 %, u zemního plynu dosáhl nárůst 13,2 %. V případě obou komodit svou spotřebu nejvíce zvýšily domácnosti.

Září

Výrobní do 100 kW je možné provozovat i bez licence: Často diskutovaná novela energetického zákona Lex OZE III mimo jiné změnila také pravidla pro udělování licencí od ERÚ. Ty nově nebudou mít výrobní elektřiny s instalovaným výkonem až do 100 kW včetně, pokud jejich provozovatelé splní další zákonné podmínky. Úplnou novinkou je pak licence na ukládání elektřiny.

ERÚ dodavatele v teplárenství motivuje k využívání nových a moderních technologií: ERÚ vydal nové cenové výměry s účinností od roku 2026. V teplárenství podporuje kromě investic do soustav a moderních technologií také vznik nových soustav, využívání dotací, přechod na nízkoemisní paliva či možnost přizpůsobit ceny tepla odběratelům. Dalšími cenovými výměry stanovuje podporu pro podporované zdroje energie (POZE), cenu za činnost povinně vykupujícího a ceny spojené se

zárukami původu.

Vyšší spotřeba tepla: V prvním pololetí roku 2025 vzrostla také spotřeba tepla v soustavách centrálního zásobování. Vystoupala na hodnotu 37,6 PJ, což je meziročně o 6,6 % více. Růst táhly zejména sektor obchodu, služeb, školství a zdravotnictví a domácnosti, naopak u průmyslu se statistiky meziročně nezměnily. Výroba tepla narostla o 4,5 %.

Webinář k akumulaci: Akumulace ve vyhlášce o připojení a v pravidlech trhu s elektřinou. Takové bylo téma zářijového webináře ERÚ, přednášejícím byl Alexandr Černý.

Na sociálních sítích ERÚ odstartovala další řada spotřebitelského seriálu Aktivně na energie na téma vyúčtování.

Říjen

Rekordní počet úprav vyhlášek: Od roku 2022 vydal ERÚ už třicet novel svých vyhlášek. Do praxe se jimi postupně dostávají novinky spojené jak s transformací energetiky, tak s efektivnější ochranou a informovaností spotřebitelů. Hned několik vyhlášek úřad novelizoval v souvislosti s nově definovaným ukládáním elektřiny.

„Velmi důležité bylo nastavit systém tak, aby byl v souladu s obecnými principy trhu, a zároveň byl pro provozovatele akumulace dostatečně motivační. Na objem elektřiny, která je ze soustavy nejprve odebraná, a následně do ní ze zařízení pro ukládání energie zpět dodaná, se tak vztahuje nejen osvobození od příspěvku na podporované zdroje energie, ale i od platby za systémové služby. Vyhláška navíc definuje i tzv. akumulaci první kategorie, která je za určitých podmínek osvobozena od distribučních plateb,“ zdůraznil **Alexandr Černý, ředitel Sekce regulace a mezinárodní spolupráce na ERÚ.**

Výpověď nedostatečně zajištěnému dodavateli: Spotřebitelé, kteří mají zafixovanou cenu elektřiny nebo plynu, mají novou možnost, jak ukončit smlouvu s dodavatelem. Závazek s ním mohou vypovědět, pokud pro ně nebude mít zajištěno minimálně 70 % jejich očekávané spotřeby energie. Obchodníci svůj index zajištění zveřejňují a zároveň oznamují ERÚ dvakrát ročně.

Listopad

Studenti vítáni: ERÚ aktivně hledá nové talenty, proto se v listopadu zúčastnil hned dvou strategických kariérních akcí s cílem rozšířit svůj tým: Kariérního dne Vysoké školy báňské - Technické univerzity v Ostravě a iKariéry Českého vysokého učení technické v Praze. Pro vysokoškolské studenty pořádáme pravidelné přednášky, dáváme u nás příležitost stážistům, s několika univerzitami máme uzavřeno memorandum o spolupráci.

Kromě toho ERÚ podpořil další ročník Energetické olympiády, která je určena už středoškolským studentům. Ve finálovém kole na Fakultě elektrotechnické ČVUT zastal roli mentora a přispěl dvěma tématy, která finálové týmy rozpracovaly do projektu a následně prezentovaly.

Stabilizace spotřeby: Data za třetí čtvrtletí ukázala, že se spotřeba ustálila a meziroční změny u elektřiny i plynu byly minimální (v řádu desetin procenta).

Na sociálních sítích ERÚ začala další řada spotřebitelského seriálu Aktivně na energie se zásadními informacemi ke změně dodavatele.

Prosinec

Podvodné triky energošmejdu: Počet stížností na energošmejdy, tedy podvodníky z řad zprostředkovatelů, dále roste. ERÚ přinesl příklady jejich agresivních praktik a poradil, na jaké finty si dát pozor a jak předcházet problémům.

Průběžné výstupy národní pracovní skupiny pro posouzení výpadku elektřiny: Národní pracovní skupina k posouzení výpadku elektřiny ze 4.7.2025 zveřejnila průběžné výstupy a návrhy nápravných opatření. Ta mají podobným událostem v budoucnu předejít, případně zmírnit jejich průběh.

„Pracovní skupina pod vedením ERÚ navrhuje nápravná opatření na národní úrovni ve třech rovinách – technické, legislativní a komunikační. V potaz přitom bereme jak fakta, která jsme zjistili přímo v souvislosti s červencovým výpadkem elektřiny, tak související zkušenosti ze zahraničí. Naším společným cílem je komplexně popsat příčiny výpadku a následně zavést taková preventivní opatření, aby se situace neopakovala,“ shrnul **Jan Šefránek, předseda ERÚ**.

Regulované ceny elektřiny a plynu na rok 2026: Až koncem prosince ERÚ zveřejnil „konečnou“ výši regulovaných cen elektřiny pro nadcházející rok. Úřad totiž výměry musí ze zákona vydat do konce listopadu. Až poté však byla jmenována nová vláda, která následně převedla financování podpory pro podporované zdroje energie (POZE) na stát. ERÚ obratem zahájil veřejný konzultační proces ke změnovému cenovému výměru, a ještě do konce roku jej vydal.

Díky této změně odběratelé v regulované složce ceny elektřiny už od 1. ledna 2026 neplatí žádné příspěvky na POZE. Na hladině nízkého napětí (pro domácnosti a podnikatele) proto dojde k průměrnému meziročnímu poklesu regulovaných cen o 15,1 %, na vysokém napětí o 21 % a na velmi vysokém napětí o 34,2 %.

„Důležité bude to, aby byl tento významný pokles regulované ceny trvalý a nedocházelo k výraznému kolísání v dalších letech. Transformace energetiky vyvolává značné náklady, které jsou přenášeny na odběratele. Zásadní pro nás proto bude hledat další nástroje a prostředky pro zmírnění jejich dopadů,“ řekl **Jan Šefránek, předseda ERÚ**.

Regulované ceny plynu zůstávají oproti listopadovému výměru beze změny, průměrné regulované ceny meziročně vzrostou o 4,7 % pro domácnosti a maloodběratele a o 4,5 % pro střední a velkoodběratele.

<https://eru.gov.cz/o-cem-jsme-psali-v-roce-2025>